

Motion till riksdagen 2022/23:122

av **Aida Birinxhiku (S)**

Mäns ekonomiska våld mot kvinnor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa mäns ekonomiska våld mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Mäns våld mot kvinnor är ett utbrett och allvarligt samhällsproblem som kan ta sig uttryck på flera olika sätt. Det kan handla om fysiskt, psykiskt och/eller sexuellt våld. En annan form av våld som är vanligt förekommande, men som ofta glöms bort i den politiska debatten, är det ekonomiska våldet. Det är hög tid att mäns ekonomiska våld inkluderas i arbetet för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Med ekonomiskt våld i nära relationer avses att våldsutövaren utövar makt och kontroll över kvinnan genom ekonomiska medel. Vanligt förekommande är att mannen har full kontroll över ekonomin och inte tillåter kvinnan att ha ett eget bankkonto eller bankkort. Det kan även handla om att mannen stjälar gemensamma tillgångar eller tvingar kvinnan att redogöra för alla utgifter. Vidare är det vanligt att våldsutövaren skuldsätter kvinnan genom lån och obetalda fakturor. Ett annat exempel på ekonomiskt våld är att mannen inte tillåter kvinnan att arbeta, studera eller delta i insatser som kan leda till egen försörjning (Jämställdhetsmyndigheten 2021).

Mannens ekonomiska övertag gör det i sin tur svårt för kvinnan att lämna den våldsamma relationen. Utsatta kvinnor saknar ofta möjlighet att skaffa sig en egen bostad, egna abonnemang eller nya lån på grund av våldsutövarens skulder. Det ekonomiska våldet skapar alltså i sig ytterligare kontroll och isolering. De kvinnor som utsätts befinner sig i en ond spiral som de inte kan komma ur.

Mäns ekonomiska våld är ett tämligen utforskat område, men det har fått viss ökad uppmärksamhet i bland annat forskning och media under de senaste åren. Marie Eriksson, forskare i socialt arbete vid Linnéuniversitet, har forskat om ekonomiskt våld i nära relationer. Eriksson konstaterar att våld i nära relationer ofta pågår under en längre tid och att olika former av våld kan utövas samtidigt. De olika våldsformerna är

dessutom nära sammanflätade. Att betrakta ekonomiskt våld som en form av psykiskt våld, vilket förekommer i tidigare forskning, riskerar dock enligt Eriksson att osynliggöra det som är specifikt för det ekonomiska våldet. Det innebär även att vi betraktar den ekonomiska utsattheten som en konsekvens av fysiskt eller psykiskt våld snarare än en del av grundproblemet (Eriksson 2018). Genom att betrakta ekonomiskt våld som en egen form av våld i nära relationer blir det enklare att gå till botten med problemet och vidta adekvata åtgärder. Det gäller inte bara i forskningen, utan även i lagstiftningsarbetet.

Att bekämpa det ekonomiska våldet mot kvinnor är vidare en förutsättning för att nå de sex jämställdhetspolitiska delmålen, vilka anger fokus och inriktning för jämställdhetspolitiken. Det gäller i synnerhet delmål 2 om ekonomisk jämställdhet och delmål 6 om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att mäns ekonomiska våld mot kvinnor i nära relationer måste bekämpas. Det ekonomiska våldet ger livslånga konsekvenser och orsakar stor utsatthet, varför det bör inkluderas i arbetet för att bekämpa mäns våld mot kvinnor. Samhället måste reagera kraftfullt mot alla former av våld och förtryck som begränsar kvinnors liv och urholkar deras frihet. Alla kvinnor har rätt till ett liv fritt från våld – även ekonomiskt våld.

Aida Birinxhiku (S)